

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 317/3
Podgorica, 29.03.2022. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru NVO „Media Centar“ iz Podgorice (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod 02-317 od 07.03.2022. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Prihvata se prigovor NVO „Media Centar“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-317 od 07.03.2022. godine, i javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja čl. 55 st. 6 al. 1) Zakona o elektronskim medijima, čl. 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, 35/11, 07/16 i 08/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01, prilikom emitovanja emisije „Gledajmo se“ emitovane dana 15. februara 2022. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a) kršenja obaveze emitera da doprinosi objektivnom, istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji (član 55 stav 6 alineja 1 Zakona o elektronskim medijima).
  - b) kršenja obaveze emitera da u proizvodnji informativnih programa poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, slobode objavljivanja komentara, te da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni, kao i da mišljenja i komentari moraju biti odvojeni od činjeničnog izvještavanja (član 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije za elektronske medije i izdatim Odobrenjem za emitovanje br. O-TV-J-01.
4. Javno preduzeće „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, dužno je da u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Prvi program Televizije Crne Gore“, u okviru emisije „Gledajmo se“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'TVCG1' upozorenje zbog propuštanja da doprinese objektivnom, istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti.“
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 7. marta 2022. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor NVO „Media Centar“ iz Podgorice na rad javnog preduzeća „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ - TVCG1 (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-317 od 07.03.2022. godine).

U prigovoru se navodi da su „RTCG i autor emisije ‘Gledajmo se’ Sead Sadiković prekršili Zakon o medijima Crne Gore i Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima neobjavljivanjem reagovanja na prilog objavljen u emisiji ‘Gledajmo se’, emitovanoj 15. februara 2022. na prvom programu TVCG, koje je, u ime Media centra, direktorici TVCG Mariji Tomašević i autoru emisije Seadu Sadikoviću poslao e-poštom Dragoljub Duško Vuković, predsjednik Skupštine Media centra. Prijem reagovanja je potvrdio autor emisije Sadiković, što potvrđuje njegova korespondencija sa autorom reagovanja od 17. februara 2022. Iako Zakon o medijima obavezuje na objavljivanje odgovora i ispravke ‘najkasnije u drugom izdanju medija, odnosno medijskog sadržaja, nakon prijema odgovora odnosno ispravke’ (čl.51), to se nije desilo”.

Po mišljenju podnosioca prigovora „neobjavljivanjem reagovanja je,... prekršen i član 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima”.

Podnosilac prigovora navodi da je „objavljivanje reagovanja bilo nužno zbog toga što je autor emisije ‘Gledajmo se’, reagujući na prigovore Media centra upućen Ombudsmanu RTCG i AEM-u na prilog u emisiji od 1. februara 2022. iznio netačne i nepotpune informacije u vezi sa tim prigovorima,... nije naveo niti jedan argument koji je korišćen u prigovorima, a prečutao je i činjenicu da je Ombudsmanka RTCG uvažila prigovor Media centra, a saopštio da je prigovor odbacio Savjet RTCG, koji za tako što nije nadležan prema aktuelnom Zakonu o nacionalnom javnom emiteru RTCG”.

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 09.03.2022. godine (akt broj 02-317/1 od 09.03.2022. godine). Agencija je dana 11. marta 2022. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 i uputila je tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt broj 02-317/2 od 11.03.2022. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja došlo do kršenja pravilnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 55 st. 6 al. 1 Zakona propisana je obaveza emitera da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
- Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane, dok je u stavu 2 definisano da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni. U stavu 3 ovog člana propisano je da mišljenja i komentari moraju biti odvojeni od činjeničnog izvještavanja.
- Načelo objektivnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja (čl. 4 st. 1 al. i) Pravilnika).
- Načelo nepristrasnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog (čl. 4 st. 1 al. j) Pravilnika).
- Načelo tačnosti podrazumijeva obavezu elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabranu emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti (čl. 4 st. 1 al. k) Pravilnika).
- Članom 4 stav 1 tačka m) Pravilnika pravilo druge strane definiše kao obavezu elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnost.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je, dana 15. februara 2022. godine, emitovao magazin „*Gledajmo se*“ u terminu od 20:01:50 do 20:50:59 sati (49 minuta 9 sekundi) i u okviru istog, u terminu od 20:12:28 do 20:14:41 sati (2 minuta 13 sekundi) segment opisan u tački 2.
2. Najava (Sead Sadiković): „*A sada, o još jednoj, umalo, pa, aferi. I to iz priče iz našeg magazina u kojoj smo pratili putešestvije čovjeka sa ozbiljnom namjerom da formira porodicu. Priču, čiji smo nastavak najavili, neke nevladine organizacije proglasile su 'seksističkim uratkom'. I u njemu, vele još, omalovažavamo ženu. 'Prevara ili šansa za brak' bio je naslov, ali i pored toga, naša upozorenja da pojava mješovitih crnogorsko-albanskih ženidbi i udaja može voditi i u kriminalne tokove, nisu bila dovoljna da ih taj dio NVO sektora vidi. Pozvali smo ih, ponudili da nam pojasne da smo učinili nešto što ni u primisli nismo imali, odbijeni smo, na krajnje čudan način. Nećemo Vas zamarati smiješnim uslovljavanjima za učešće u priči koju smo planirali nastaviti, ali ipak moramo podvući reakciju koja je uslijedila. Dragoljub-Duško Vuković, doajen crnogorskog novinarstva stao je na stranu tih nevladinih organizacija i poslao nam dopis koji je Savjet Radio-televizije Crne Gore, u međuvremenu, već odbio. Ali je, zaista čudno i Duško Vuković odbio da nam pred kamerom ispriča ono o čemu piše, a čega nema, ni u našoj namjeri, ni u našoj priči, koju, dakle, nastavljamo i u kojoj, između ostalog, pričajući o crnogorsko-albanskim brakovima, kao pojavi, idemo dalje u pokušajima da pomognemo da se oženi Milić iz Beransela. Stićemo mi i do svadbe, bez obzira na navodne dušebrižnike za prava žena i za dobro žena, a prije svega, porodice. Gledajmo se.*“
3. Emiter je emitovao magazin „*Gledajmo se*“ i naredne tri sedmice (dana 22. februara 2022., u terminu od 20:01:22 do 20:50:32 sati; dana 1. marta 2022. u terminu od 20:51:40 sati i dana 8. marta 2022. u terminu od 20:04:36 do 20:53:01 sati) i u okviru istog nije emitovano reagovanje NVO „Media centar“ ili gospodina Dragoljuba Duška Vukovića.
4. Povod za emitovanje predmetnog segmenta emisije od 15. februara 2022. godine (tačka 2) su reagovanja, kako je rečeno „*nekih nevladinih organizacija*“ na prilog u okviru emisije „*Gledajmo se*“, koja je emitovana dana 1. februara 2022. godine, a koji je bio posvećen posredovanju u sklapanju brakova između državljana / državljanke Crne Gore i Albanije.
5. Ne može se dovesti u pitanje pravo medija i urednika emisije (novinara) da, u skladu sa načelom slobode izražavanja, izvještava i komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, ali uz obavezu da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na istu temu.
6. Prilog emitovan 1. februara 2022. godine izazvao je reakcije predstavnika nevladinog sektora, što potvrđuje i novinar u prilogu čije emitovanje je razlog za podnošenje prigovora. Ne može se dovesti u pitanje pravo novinara da odgovori na reagovanja nevladinih organizacija na emitovanu emisiju, pa i da posebno naglasi „*reakciju*“ podnosioca prigovora. Ipak, ne može se opravdati izostanak informacije o zaključku Ombudsmanke RTCG (akt broj 01-772 od 10.02.2022. godine), kojim je predložila savjetu RTCG da se „*prigovor uvaž*“, a predstavljane samo informacije o stavu Savjeta RTCG sa sjednice od 11.02.2022. kada je razmatran akt Ombudsmanke RTCG.
7. U svom osvrtu na reagovanja „*nekih nevladinih organizacija*“, novinar naglašava „*Dragoljub-Duško Vuković, doajen crnogorskog novinarstva stao je na stranu tih nevladinih organizacija i poslao nam dopis koji je Savjet Radio-televizije Crne Gore, u međuvremenu, već odbio*“. Novinar namjerno izostavlja informaciju da je Ombudsmanka RTCG dala preporuku da se predmetni prigovor uvaži, iako je sa ovom odlukom Ombudsmanke, koja je prethodila odluci Savjeta RTCG, on morao biti upoznat. Novinar informaciju nije predstavio na objektivan način, već je svojim stavovima i komentarima favorizovao jednu stranu (stav uredništva) i neistinito predstavio temu izvještavanja, čime je prekršio „*načelo objektivnosti*“.
8. Uz uvažavanje slobode mišljenja i tumačenja postupaka pojedinaca ili grupa (NVO sektora) od strane novinara, saopštavanjem biranih činjenica i navoda (komentara), naglašavajući okolnosti koje idu u prilog uredništvu, dok tendenciozno zanemaruje dio informacije koji mu ne ide u korist, prekršena je obaveza odvajanja komentara od izvještaja, a lično uvjerenje i mišljenje urednika ili novinara uticalo je na način predstavljanje teme priloga. Time je prekršeno „*načelo nepristrasnosti*“.
9. Bez obzira što je, prema navodima novinara, podnosilac prigovora bio ponuđen da učestvuje u emisiji, formulišući svoje izlaganje na način kako je to učinio, novinar nije dao doprinos cjelovitom informisanju javnosti o različitim stavovima i reakcijama koje je izazvao prilog od 1. februara (što je bila tema predmetnog priloga od 15. februara). Zloupotrebljavajući svoje pojavljivanje na televiziji, urednik ga je iskoristio da cijelu situaciju predstavi iz svog ugla, na sugestivan način, i

propustio da, na profesionalan i odgovoran način, objavi cjelovitu i nepristrasnu informaciju o svim okolnostima slučaja, sve s očiglednim ciljem da opravda svoje gledište pri obrađivanju teme.

10. Pristup novinara i njegovo viđenje ove teme uticalo je na način predstavljanja cijele situacije, jer nije odvojio svoje komentare od činjeničnog izvještavanja, pri čemu ni činjenični dio priloga nije vjerno prikazan, jer je izostavio dio nespornih činjenica, što nije bilo ni profesionalno ni korektno. Njegov izbor informacija o događaju (podnošenje i sadržaj reagovanja organima emitera i njihovi stavovi tim povodom), uz komentare koje je dao, uticao je da u spornom segmentu emisije predmet izvještavanja nije prikazan u skladu sa standardima i načelima propisanim u Zakonu i Pravilniku.
11. Članom 47 Zakona o elektronskim medijima propisano je da se pravo na ispravku i odgovor na objavljenu informaciju u okviru AVM usluga ostvaruje u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast medija. Shodno članu 48 Zakona o medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 82/20), svako može protiv glavnog urednika podnijeti tužbu za objavljivanje odgovora ako glavni urednik ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga iz člana 52 ovog zakona ili ako odgovor objavi na nepropisan način. Članom 53 Zakona o medijima predviđeno je da sud, ako usvoji tužbeni zahtjev, naređuje tuženom da objavi odgovor ili ispravku u roku i na način utvrđen u čl. 50 i 51 ovog zakona. Imajući u vidu navedeno, podnosilac prigovora može isključivo podnošenjem tužbe nadležnom sudu (a ne prigovora Agenciji) ostvariti zaštitu svog prava na ispravku ili odgovor.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter prekršio čl. 55 st. 6 al. 1) Zakona, član 8 Pravilnika i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-1.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Emiteru je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- NVO „Media Centar“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crna Gore“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva